

SFÂNTUL ISAAC SIRUL

**CUVINTE PENTRU
NEVOINȚĂ**

ISAAC SIRUL, sfânt

Cuvinte pentru nevoiță / Sfântul Isaac Sirul ;

Ed. a 2-a, rev.

Alba Iulia : Reîntregirea, 2017

ISBN 978-606-509-347-8

I. Maxim, monah (trad.)

II. Miller, Dana (pref.)

2

SFÂNTUL ISAAC SIRUL

**CUVINTE PENTRU
NEVOINȚĂ**

Acum din nou tălmăcite în românește,
și date în tipar cu blagoslovenia
Înaltpreasfinției Sale IRINEU,
Arhiepiscop al Alba-Iuliei,
la anul de la Hristos

2 0 1 7

Ediția a II-a revăzută

RE Î N T R E G I R E A
A L B A - I U L I A

C U P R I N S

<i>Notă asupra ediției</i>	5
<i>Dana Miller – Introducere la ediția americană</i>	8
<i>Tabelul echivalenței cuvintelor</i>	77

CUVINTE PENTRU NEVOINȚĂ

CUVÂNTUL 1. Pentru lepădare, și pentru viața cea monahicească.....	83
CUVÂNTUL 2. Pentru mulțămirea către Dumnezeu, întru care și învățături prin capete.....	92
CUVÂNTUL 3. Cum că fără de osteneală intră sufletul spre înțelegerea înțelepciunii lui Dumnezeu și a zidirilor Lui, de se va liniști și de lume, și de grijile vieții; căci atunci poate a cunoaște firea sa și comorile cele ce înlăuntrul său le are ascunse.....	100
CUVÂNTUL 4. Pentru dragostea lui Dumnezeu și pentru lepădare, și pentru odihna cea întru Dânsul.....	118
CUVÂNTUL 5. Pentru a ne depărta de lume, și de toate cele ce turbură pre minte.....	134
CUVÂNTUL 6. Pentru cum că spre folosul nostru au lăsat Dumnezeu a fi sufletul priimitoriu de cele întâmplătoare; întru care și pentru lucrările nevoinței.....	150
CUVÂNTUL 7. Pentru chipurile nădejii în Dumnezeu; și cui se cuvine a nădăjdui spre Dumnezeu, și cine este cela ce cu nebulie și cu nechibzuință are asemenea nădejde.....	164
CUVÂNTUL 8. Pentru ceea ce ajută pre om spre a se apropia de Dumnezeu întru inima sa, și carea este pricina cea adevărată carea apropiere de dânsul întru ascuns ajutoriul; și carea este pricina ce aduce pre om întru smerenie.....	168
CUVÂNTUL 9. Pentru păcate de voie și fără de voie, și pentru cele ce din oarecarea întâmplare se fac.....	173
CUVÂNTUL 10. Pentru cuvintele Dumnezeieștii Scripturi, cele ce îndeamnă către pocăință, și cum că spre neputința oamenilor s'au grăit, ca să nu piară ei	

☪☪ Cuprins ☪☪

de la Dumnezeu Cel Viu; și cum că nu se cuvine a le lua spre pricină de a păcătui.....	177
CUVÂNTUL 11. Pentru felul cum se păzește frumsețea vieții céii monahicești, și cum poate fi ea chip al slăvirii lui Dumnezeu.....	180
CUVÂNTUL 12. Cum că nu se cuvine robul lui Dumnezeu, cela ce sărac s'a făcut de cele lumești și spre căutarea Lui a ieșit, pentru că nu a ajuns la cuprinderea adevărului, pentru frica acestui lucru a înceta din căutare, și a i se răci fierbințeala ce se naște din dorirea celor dumnezeiești și din cercarea tainelor lor; și în ce chip obicinuieste cugetul a se turbura din pomenirea patimilor.....	182
CUVÂNTUL 13. Pentru schimbarea și prefacerea ce se face celor ce călătoresc în calea liniștirii cea de Dumnezeu rânduită; cum că li se întâmplă măhnicune, și sugrumare sufletească, și de năprasnă bucurie, și neobicinuită fierbințeală.....	184
CUVÂNTUL 14. Pentru cei ce se liniștesc: când anume încep a pricepe unde au ajuns cu lucrurile lor în marea cea netrecută, adică întru petrecerea liniștirii; și când pot a nădăjdui puțin că au început a da ostenele lor roduri.....	185
CUVÂNTUL 15. Pentru păzirea și ferirea de cei slăbănogiți și nepăsători, și cum că din apropierea de dânșii împărățește preste om nepurtarea de grijă și slăbănogeala, și se umple de toată patima cea necurată. Și pentru a ne păzi de apropierea celor mai tineri, ca să nu se spurce mintea întru gânduri desfrânate.....	187
CUVÂNTUL 16. Pentru lepădarea de lume, și pentru depărtarea de îndrăzneala cea către oameni.....	195
CUVÂNTUL 17. Pentru rânduiala și așezarea noilor-începători și pentru cele cuvenite lor	198
CUVÂNTUL 18. Pentru rânduielele vieții monahicești, însemnate în scurt și deslușit; și cum și pre ce cale se nasc vârtoșele ei unele dintr'altele.....	201
CUVÂNTUL 19. Pentru cum că de folos este liniștitorilor a fi zăbavnici spre griji, și cum că de pagubă pricinuitoare este intrarea și ieșirea și grija; și pentru răspândire.....	204
CUVÂNTUL 20. Pentru căile cele ce ne fac a ne apropia de Dumnezeu, și carile se arată omului din lucrurile cele dulci ale privegherii céii de noapte, și cum că cei ce întru petrecerea aceasta se ostenesc, cu miere se hrănesc în toate zilele vieții lor.....	206

☪ Cuprins ☪

CUVÂNTUL 21. Povestire despre sfinții bărbați, și despre întrutot-cuvioasele lor cuvinte ce am auzit de la dânșii, și despre minunata lor viețuire.....	211
CUVÂNTUL 22. Pentru felurile puteri înțelegătoare ale minții, ce se întrebuințează în lucrarea descoperirilor și a duhovniceștilor vedenii.....	221
CUVÂNTUL 23. Pentru felurile osebiri întru rugăciune, și pentru stăpânirea minții, și până unde poate această stăpânire a-și porni mișcările întru felurile chipuri ale rugăciunii; și care este hotarul cel firesc al rugăciunii; și până unde ai stăpânire întru dânsa a te ruga; și cum că, dacă trece acest hotar, nu mai este rugăciune, deși poartă numele de rugăciune ceea ce să săvârșește.....	223
CUVÂNTUL 24. Pentru cuvântul rostit de adevărata cunoaștere.....	233
CUVÂNTUL 25. Pentru lucrurile cele ce se dau unui frate în chilia sa.....	235
CUVÂNTUL 26. Pentru sufletul ce caută vedenia cea adâncă, ca să se cufunde întru dânsa din gândurile cele trupești, carile sânt din pomenirea lucrurilor.....	239
CUVÂNTUL 27. Împotriva celor ce zic: Dacă Dumnezeu este bun, pentru ce au făcut acestea?.....	244
CUVÂNTUL 28. Pentru vederea firii celor fără de trupuri, prin întrebări și răspunsuri.....	250
CUVÂNTUL 29. Pentru pilda și asemănarea date de dumnezeiasca vedenie a Duminicii și a Sâmbetei.....	256
CUVÂNTUL 30. Pentru felurile potrivite căi de înțeleaptă călăuzire pentru povățuirea ucenicilor.....	259
CUVÂNTUL 31. Care cuprinde prea de nevoie și foarte folositoare aducere-aminte de zi cu zi a celui ce șade în chilia sa și numai la sineși a lua aminte voește.....	262
CUVÂNTUL 32. Pentru puterea și reaua lucrare a păcatului, și din ce se alecătuiesc și din ce încetează.....	263
CUVÂNTUL 33. Cum că în oarecarile lupte este mai bine a ne trudi din greu decât a ajunge în primejdia căderii.....	270
CUVÂNTUL 34. Pentru păzirea inimii, și pentru mai subțire dumnezeiască vedenie.....	271
CUVÂNTUL 35. Pentru semnele și lucrările dragostei lui Dumnezeu.....	274
CUVÂNTUL 36. Pentru chipurile vârtoșilor.....	276

☪☪ Cuprins ☪☪

CUVÂNTUL 37. Cuvânt pentru felurite pricini, prin întrebări și răspunsuri. Și pentru viețuirea cea vrednică de încredere, și pentru toată vârtutea. Și mai vârtos acest Cuvânt este de folos celor ce s'au dezbrăcat de lume, și locuitorilor în pustie, și celor zăvorâți, și celor ce, prin omorâciunea cea de bunăvoie, cu nădejde așteaptă cununa dreptății.....	279
CUVÂNTUL 38. Pentru cum că trupul, temându-se de ispite, se face prieten al păcatului.....	312
CUVÂNTUL 39. Pentru felurile chipuri ale războiului celui de la diavolul împotriva celor ce călătoresc în calea cea strâmtă, carea este mai presus de lume.....	313
CUVÂNTUL 40. Pentru necontenita postire, și pentru a se aduna pre sineși într-un loc, și ce sânt cele ce se nasc dintru aceasta.....	323
CUVÂNTUL 41. Pentru pornirea trupului.....	332
CUVÂNTUL 42. Pentru chipul ispitelor celor de multe feluri; și câtă dulceață au ispitele cele ce pentru adevăr se întâmplă și sânt suferite; și pentru treptele și rânduielile întru carile călătorește omul cel înțelept.....	335
CUVÂNTUL 43. Pentru tâlcuirea chipurilor vârtuții: carea este tăria fieștecăreia dintr'însele, și carea este osebirea fieștecăreia.....	342
CUVÂNTUL 44. Trimitere a celui întru sfinți Părintelui nostru Isaac Sirul, scrisă către oarecarele frate ce iubea liniștea, pentru cum că diavolul, pre cei ce întru lucrarea liniștirii necontenit se străduiesc, meșteșugește a-i face a înceta de la necontenita lor liniștire prin iubirea către vreo rudenie sau către oamenii cei de cinste; și cum că se cuvine sihastrului a defăima toate lucrurile, pentru cunoașterea lui Dumnezeu, carea întru liniștire se află, precum la Părinții noștri cei din vechime s'a arătat.....	346
CUVÂNTUL 45. Trimitere a celui întru sfinți Părintelui nostru Isaac Sirul către fratele său firesc și duhovnicesc, carele, locuind în lume și însetând să îl vază, îl îndemna și îl ruga prin scrisori ca să meargă la dânsul.....	351
CUVÂNTUL 46. Care cuprinde pricini folositoare, pline de înțelepciunea Duhului.....	352
CUVÂNTUL 47. Cât de mare este măsura cunoașterii și măsurile cele pentru credință.....	355
CUVÂNTUL 48. Care cuprinde sfătuiri pline de folos, pre carile cu dragoste le-a grăit celor ce cu smerenie au ascultat pre dânsul.....	358

☪ Cuprins ☪

CUVÂNTUL 49. Pentru mișcarea cea îngerească ce se deșteaptă în noi prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, spre sporirea sufletului întru cele duhovnicești.....	369
CUVÂNTUL 50. Pentru schimbătoarele stări ale luminii și ale întunerecului ce se fac în suflet în toată vremea, și pentru iscusirea lui întru cele de-a dreapta și întru cele de-a stânga.....	372
CUVÂNTUL 51. Pentru vătămarea râvnei celei nebune, ce ia chipul celei dumnezeiești, și pentru ajutorul cel din blândețe, și pentru felurite alte pricini.....	374
CUVÂNTUL 52. Pentru cele trei chipuri ale cunoașterii, și pentru deosebirea lucrărilor lor și a noimelor lor; și pentru credința sufletului, și pentru tainica bogăție ascunsă întru dânsa; și câtă osebite are cunoașterea lumii cesteia de simplitatea credinței.....	388
CUVÂNTUL 53. Pentru alte osebituri între înțelegerile cunoașterii.....	402
CUVÂNTUL 54. Pentru rugăciune, și pentru celelalte lucruri ce neapărat se cer pentru cea de-a pururea pomenire, și carile sânt de folos în multe feluri, dacă cineva, cu dreaptă-socoteală citindu-le, le va păzi.....	404
CUVÂNTUL 55. Pentru cum se păzește trezvia cea ascunsă în suflet, și cum se strecoară în cuget somnul și răceala, stingând sfânta fierbințeală a sufletului, și omoară dorirea cea spre Dumnezeu ce tânjește dupre cele duhovnicești și cerești.....	413
CUVÂNTUL 56. Pentru răbdarea cea pentru dragostea lui Dumnezeu, și cum se dobândește sprijineala prin răbdare.....	416
CUVÂNTUL 57. Pentru cei ce lângă Dumnezeu viețuiesc, și întru viața cunoașterii zilele sale petrec.....	422
CUVÂNTUL 58. Pentru schimbările cele multe carile se lipsesc de cuget și prin rugăciune se cearcă.....	427
CUVÂNTUL 59. Pentru iubirea lumii.....	429
CUVÂNTUL 60. Cum că nu se cuvine fără de nevoie a dori sau a căuta oarecarile semne vădite făcute prin mâinile noastre sau pentru noi.....	432
CUVÂNTUL 61. Pentru carile pricini lasă Dumnezeu ispite preste cei ce iubesc pre Dânsul.....	437
CUVÂNTUL 62. Pentru cum poate pricepe cineva măsura întru carea stă, din gândurile cele ce se pornesc întru dânsul.....	439

☪☪ Cuprins ☪☪

- CUVÂNTUL 63. Pentru ce oamenii cei sufletești, întru cunoașterea lor, caută la cele duhovnicești potrivit cu grosimea trupului lor; și cum poate a se înălța cugetul mai presus de grosimea trupului, și pentru carea pricină nu este slobozit omul dintru aceasta; și când și în ce chip este cu puțință a rămânea cugetul fără de nălucire în ceasul litaniei.....446
- CUVÂNTUL 64. Pentru rugăciune, metanii, lacrimi, citire, tăcere și cântarea de Psalmi. Povățuiri preabune, carile învață trezvia și pravilele vieții de nevoie, ca printr'însele să își agonisească omul bine-încuviințată viețuire....449
- CUVÂNTUL 65. Epistola celui între sfinți Părintelui nostru Isaac Sirul, trimisă către oarecarele prieten iubit al său, întru carea îl învață cele pentru tainele liniștirii, și cum că mulți monahi, pentru că nu le cunosc, cu nepăsare se află către minunată lucrarea ceasta, și cum că cei mai mulți dintre dânșii au ținut șederea chiliilor din pricina predaniei ce dănuie între monahi; și, împreună cu aceasta, și scurtă adunare de cuvinte folositoare petrecerii întru liniștire.....467
- CUVÂNTUL 66. Cercetare și lămurire, cu pilde, pentru felurite pricini, și carea este întrebuițarea fieștecăreia.....473
- CUVÂNTUL 67. Pentru cum este datoriu a șede întru liniștire cea ce are dreptă-socotală.....479
- CUVÂNTUL 68. Pentru cum că putem a înțelege treapta viețuirii noastre din schimbătoarele stări ale cugetului nostru; și cum că nu trebuie a ne încrede pruncește în multa felurime a osteneților noastre, ci, ca niște înțelepți bărbați, ni se cuvine a cunoaște treapta întru carea se află sufletul nostru dintr-ună înnoire pre carea o simțim zi după zi; și pentru rânduiala cea subțire a dreptei-socoteli.....482
- CUVÂNTUL 69. Pentru adevărata cunoaștere, și pentru ispite, și pentru a cunoaște cu deadinsul cum că nu numai oarecarii preamici și neputincioși și neiscușiți sânt ispițiți, ci și cei ce s'au învrednicit nepățimirii oarecarea vreme, și au ajuns la desăvârșirea cugetării, și în parte s'au apropiat de curăția cea înjugată cu omorâciunea, și s'au ridicat mai presus de patimi precât este lăsat de Dumnezeu oamenilor câtă vreme petrec în lumea ceasta, în jugul vieții împreunate cu trupul cel pățimaș; și cum că oamenii suferă război și sânt munciți de patimi din pricina trupului, căci, prin Dumnezeiasca slobozire și milă, ei suferă aceasta la oarecarile soroace din pricina primejdiei mândriei, și că de multe ori fac călcare de poruncă, însă își tămăduiesc sufletul prin pocăință, și harul îi priimește.....488
- CUVÂNTUL 70. Pentru adevăratul înțeles al capului acestuia, și pentru rugăciune.....494

☩ Cuprins ☩

CUVÂNTUL 71. Pentru felurimea vârtuților, și pentru desăvârșirea a toată alergarea, și pentru măreția milei și iubirii de oameni carea în chip duhovnicesc desăvârșește pre toți sfinții, și prin carea s'a adus întru dânsii dumnezeiasca asemănare, prin dragostea Lui cea bogată pre carea o au vărsat preste toți fiii oamenilor.....	498
CUVÂNTUL 72. Pentru credință și pentru smerita-cugetare.....	508
CUVÂNTUL 73. Pentru folosul cel din fugirea de lume.....	517
CUVÂNTUL 74. Pentru acelea prin carile poate dobândi omul schimbarea noimelor celor ascunse, împreună cu schimbarea petrecerii din afară.....	519
CUVÂNTUL 75. Pentru privegherea nopților, și pentru chipurile cele de multe feluri ale lucrării ei, și cum că nu se cuvine nouă a pune drept țintă a ostenelilor noastre săvârșirea unui anume număr de rugăciuni, ci mai vârtos cu slobozenie și dreaptă socoteală să fim, precum sânt fiii lui Dumnezeu cu Părintele lor, ostenindu-ne cu osârdia cea obicinuită dragostei; și cum că lucrarea privegherii mai slăvită este decât toate petrecerile; și pentru lucrurile cele ce se caută de cei ce aleg lucrarea aceasta; și pentru cum se cade a săvârși privegherea nopții; și pentru darurile dăruite acestor oameni de la Dumnezeu, și pentru luptele și războaiele ce se aduc asupra lor de stăpânitorul lumii cesteia.....	525
CUVÂNTUL 76. Răspunsul Sfântului Isaac către un frate care l-a întrebat: Pentru ce Domnul nostru au hotărnicit a fi milostenia asemănare a măreției Tatălui Celui din Ceriuri, iară monahii liniștirea mai mult decât pre milostenie o cinstesc? Și cuvânt de apărare pentru aceasta.....	540
CUVÂNTUL 77. Pentru câtă cinste dobândește smerita cugetare și cât de înaltă este treapta ei.....	547
APENDICE A. Cinci Cuvinte ale Sfântului Isaac Sirul neaflate în textul siriac apusean, tălmăcite după textul siriac tipărit.....	553
I. Pentru mohorâta întunecare ce cade asupra celor ce petrec viața cunoașterii întru liniștire.....	553
II. Prefrumoase gânduri despre viața omului.....	555
III. Pentru lucrările harului.....	557
IV. Pentru stările cele ascunse, și pentru puterile și lucrările cele dintru dânsule.....	562
V. Scurte capete.....	563

☪☪ Cuprins ☪☪

APENDICE B.

<i>Întâia Epistolă Siriacă a Sfântului Macarie Eghipteanul.....</i>	<i>566</i>
<i>Întâia Epistolă Siriacă a Sfântului Macarie al Alexandriei. Despre petrecerea creștinească.....</i>	<i>570</i>

